

EXPUNERE DE MOTIVE

În România, 10.749 de lei este pensia medie încasată de personalul aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă.

În România, 7.619 de lei este pensia medie încasată de personalul Curții de Conturi.

În România, 5.483 de lei este pensia medie încasată de membrii Corpului diplomatic și consular.

În România, 4.570 de lei este pensia medie încasată de deputați și senatori.

În România, 3.838 de lei este pensia medie încasată de personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și de personalul care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice.

În România, 3.811 de lei este pensia medie încasată de funcționarii publici parlamentari.

În România, 239 de lei este media recompenselor încasate de invalizii, veteranii și vădulele de război¹!!!

Conform prevederilor *Legii nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război* și ale *Legii nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război*, au calitatea de **veteran de război** persoanele care au participat la **primul sau al doilea război mondial** în armata română și s-au aflat într-una din următoarele situații:

- ✓ au luptat în unități militare - subunități, mari unități sau comandamente - la diferite eșaloane ori au făcut parte din formațiunile logistice, astfel cum sunt prevăzute în Nomenclatorul Marelui Stat Major;
- ✓ au acționat în unitățile speciale din zona interioară la dezamorsarea proiectilelor, precum și la curățarea teritoriului de mine până la 31 decembrie 1946;
- ✓ au fost comandanți militari sau comandanți ai gărzilor militare ori membri în comisiile militare de control și recepție în întreprinderi furnizoare de material de război, prevăzute în Nomenclatorul Marelui Stat Major;
- ✓ au luptat pe teritoriul național vremelnice ocupat de inamic, împotriva acestuia, în unități ori formațiuni constituite, recunoscute ca atare de Marele Stat Major;
- ✓ au făcut parte din justiția militară, poliția militară, jandarmerie, din unități de pompieri militari și companii de poliție din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care au acționat în zona de operațiuni ori s-au aflat în unități sau formațiuni constituite și au acționat în timpul războiului, în perioadele arătate în Nomenclatorul Marelui Stat Major;
- ✓ au devenit invalizi de război;
- ✓ au fost prizonieri de război.

---

¹ Date statistice CNPP mai 2018.

Sunt considerate, totodată, veterani de război, persoanele care au participat la primul sau al doilea război mondial, după cum urmează:

- ✓ cetățenii români din orice teritoriu care s-au înrolat voluntar și au luptat în rândurile armatelor Națiunilor Unite;
- ✓ locuitorii din provinciile românești, vremelnice ocupate în perioada 1940-1945, care au fost încorporați sau mobilizați în mod obligatoriu și au luptat în armatele altor state, în cazul în care și-au păstrat sau redobândit cetățenia română și domiciliul în România;
- ✓ persoanele de naționalitate germană care au fost încadrate obligatoriu în unități ale armatei germane, în cazul în care și-au păstrat sau redobândit cetățenia română și domiciliul în România.

Titlul de "veteran de război" a fost recunoscut pentru prima dată în ziua de 29 aprilie a anului 1902, când regele Carol I a promulgat, la solicitarea supraviețuitorilor, Înalțul Decret prin care s-a instituit acest titlu, în conformitate cu Convenția Statelor Europene de la Geneva, în onoarea combatanților acoperiți de glorie pe redutele Războiului de Independență (1877-1878).

La articolul 2, Înalțul Decret Regal din 29 aprilie 1902, prevedea: "Pentru ca fiecărui ostaș veteran să i se asigure liniștea și ocupațiunea pentru restul de viață, i se vor pune la dispoziție cele necesare în acest scop, ca stimulent pentru generațiile viitoare".

Guvernul a hotărât, prin Hotărârea de Guvern nr. 1.222/2007, ca Ziua veteranilor de război să fie marcată anual la 29 aprilie, în semn de recunoaștere a meritelor acestora pentru apărarea independenței, suveranității, integrității teritoriale și a intereselor României.

De asemenea, **invalid de război** este veteranul de război care a suferit prin rănire sau accidentare în timpul sau din cauza războiului o invaliditate atestată printr-un act medical legal.

Văduva de război este soția supraviețuitoare a celui decedat pe front, în prizonierat sau ca urmare a rănilor ori bolilor contractate pe front sau în prizonierat.

În baza acestor acte normative, invalizilor, veteranilor și văduvelor de război li se acordă o **indemnizație** după cum urmează:

- invalizilor de război:
  - 259 de lei lunar, pentru mării mutilați și cei încadrați în gradul I de invaliditate (25 de oameni rămași în viață);
  - 231 de lei lunar, pentru cei încadrați în gradul II de invaliditate (87 de oameni);
  - 196 de lei lunar, pentru cei încadrați în gradul III de invaliditate (5 oameni);
- veteranilor de război:
  - 161 de lei lunar (7.142 de oameni).
- văduvelor de război, dacă nu s-au recăsătorit:
  - 161 de lei lunar (234 de oameni).

Mai mult decât atât, cuantumul menționat anterior sunt valabile doar începând cu data de 1 ianuarie 2017, ca urmare a *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2016*.

În perioada 2008-2016, cuantumul indemnizațiilor au fost menținute la același nivel, ceea ce a condus la diminuarea semnificativă a puterii lor de cumpărare și anume:

- invalizilor de război:
  - 148 de lei lunar, pentru mării mutilați și cei încadrați în gradul I de invaliditate;
  - 132 de lei lunar, pentru cei încadrați în gradul II de invaliditate;
  - 112 de lei lunar, pentru cei încadrați în gradul III de invaliditate;
- veteranilor de război:
  - 92 de lei lunar.
- văduvelor de război, dacă nu s-au recăsătorit:
  - 92 de lei lunar.

Pe lângă aceste indemnizații, **invalidii și veteranii de război** primesc și un **spor** lunar de câte 20 de lei pentru primul an de participare la război, indiferent de durata participării, la care se adaugă câte 5 lei pentru fiecare lună de participare la război ce depășește un an calendaristic.

Veteranii de război, cărora le-au fost acordate ordine și medalii pentru faptele de arme săvârșite pe câmpul de luptă, beneficiază și de o **rentă** lunară echivalentă cu un maxim de 1,75 solde de bază ale unui sublocotenent și un minim de 90% din solda de grad a unui sublocotenent, în funcție de importanța decorațiilor.

Văduvele de veterani de război (59.268 de oameni), care nu s-au recăsătorit, beneficiază de jumătate din indemnizația de veteran de război și din renta lunară dacă soții acestora înaintea decesului au fost decorați, respectiv indemnizația de veteran de război, dacă soții acestora înaintea decesului nu au fost decorați.

De asemenea, cuantumul menționat anterior sunt valabile doar începând cu data de 1 iulie 2015, ca urmare a *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 9/2015*.

În perioada 2008-2015, cuantumul indemnizațiilor au fost menținute la același nivel, și anume: sporul lunar de numai câte 10 lei pentru primul an de participare la război, respectiv renta lunară echivalentă cu un maxim de doar o soldă de bază ale unui sublocotenent și un minim de 50% din solda de grad a unui sublocotenent.

În ambele acte normative de amendare a legilor de referință – *OUG nr. 9/2015* și *OUG nr. 92/2016* – într-un mod aparent generos se clama în expunerea de motive că se măresc recompensele cu 75%.

Cu toate acestea, rezultatul indexărilor tardive de indemnizații, sporuri și rente este elocvent: 239 lei este media recompenselor încasate de cei 66.822 de oameni invalizi, veterani și văduve de război (beneficiari IOVR)².

În anul 2017, totalul drepturilor cuvenite de acești oameni a fost de doar 213 milioane lei.

Acești oameni au fost lăsați în mizerie și dizgrație, în condițiile în care cei mai mulți au grave suferințe de sănătate din cauza vârstei și a evenimentelor prin care au trecut apărând țara.

Este de remarcat că, tot în anul 2017, un număr de persoane de 9 ori mai redus decât beneficiarii IOVR au primit fonduri de 5 ori mai mari decât eroii neamului. Aceștia sunt beneficiarii pensiilor de serviciu menționate anterior.

Acest fenomen centrifugal al pensiilor de serviciu continuă prin legiferarea recentă a tot mai multor pensii pentru categorii profesionale privilegiate precum: Avocatul poporului, primari, viceprimari, președinți și vicepreședinți ai consiliilor județene. Pentru pensiile de serviciu de mai sus, care se finanțează parțial sau integral din bugetul de stat, personalul activ nu plătește o contribuție individuală la bugetul de stat. Prin urmare, sunt în afara oricărui principiu al contributivității.

În consecință, statul și societatea au datoria morală de a se întoarce cu recunoștința cuvenită către adevărații săi eroi.

Deoarece legislația în vigoare nu asigură nici măcar un nivel de trai decent, **propunerea legislativă** se dorește a fi un instrument serios de exprimare a recunoștinței.

---

² Date statistice CNPP mai 2018.

Pe de o parte, dincolo de majorarea cuantumului indemnizațiilor, inițiativa armonizează prevederile *Legii nr. 49/1991* și ale *Legii nr. 44/1994* (cu aplicabilitate la eroii celor două războaie mondiale) cu prevederile *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2006 pentru recunoașterea meritelor personalului armatei participant la acțiuni militare și acordarea unor drepturi acestuia și urmașilor celui decedat* (cu aplicabilitate la eroii teatrelor de operații) în ceea ce privește raportarea indemnizației la câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, inclusiv pentru văduva de veteran de război.

Astfel, invalizilor de război, veteranilor de război, văduvelor de război și văduvelor de veterani de război li se acordă o indemnizație după cum urmează:

- invalizilor de război:
  - două câștiguri salariale medii brute utilizate la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, pentru marii mutilați și cei încadrați în gradul I de invaliditate;
  - 1,5 câștiguri salariale medii brute utilizate la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, pentru cei încadrați în gradul II de invaliditate;
  - un câștig salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, pentru cei încadrați în gradul III de invaliditate;
- veteranilor de război:
  - 50% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat;
- văduvelor de război, dacă nu s-au recăsătorit:
  - 50% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat;
- văduvele de veterani de război, dacă nu s-au recăsătorit:
  - 25% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Pe de altă parte, una dintre componentele principale ale politicii externe a României o reprezintă îndeplinirea angajamentelor asumate față de organismele internaționale de securitate, Alianța Nord-Atlantică și Uniunea Europeană, precum și față de alți parteneri sau coaliții de voință la care statul român este parte, prin participarea cu personal militar și civil la acțiuni militare cu grad ridicat de pericol în teatre de operații.

Acțiunile militare la care participă personalul armatei sunt:

- ✓ de apărare colectivă în cadrul NATO sau de asigurare a securității statelor membre ale Uniunii Europene;
- ✓ de răspuns la crize;
- ✓ de pace;
- ✓ de asistență umanitară;
- ✓ exerciții, antrenamente, ceremoniale și alte activități conexe organizate în țară și în afara teritoriului statului român, în vederea pregătirii și participării la misiunile și operațiile menționate;
- ✓ pentru contracararea și limitarea efectelor acțiunilor teroriste;
- ✓ de poliție aeriană și de intervenție cu nave;
- ✓ alte misiuni cu potențial ridicat de risc, stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, desfășurate pe teritoriul statului român.

În acest sens, România a dislocat, în iulie 2002, în Afganistan, primul batalion de infanterie format din 405 militari provenind din Batalionul 26 infanterie "Neagoe Basarab", sub comanda Forței Internaționale de Asistență pentru Securitate (ISAF). Aceasta a reprezentat **prima acțiune de luptă a Armatei Române în afara frontierelor naționale după cel de-al Doilea Război Mondial**. De atunci, 29 de militari români și-au pierdut viața în teatrele de operații din Afganistan și Irak și 190 militari au fost răniți. Peste 1.500 de români se află în teatre de operații în prezent.

Militarii români au fost implicați în cele mai grele misiuni de cercetare, capturare, patrulare, protecția coloanelor militare de transport logistic, control trafic, securitatea și protecția bazelor militare, în zonele de responsabilitate pe care le-au primit din partea conducerii NATO, dar și în alte zone în care au cooperat cu celelalte state membre NATO, participante la operațiunile militare. Militarii români au organizat și condus activități de pregătire militară și de specialitate a militarilor din armatele afgană și irakiană. Militarii români au condus și coordonat activitățile de reconstrucție a infrastructurii distruse în urma desfășurării acțiunilor militare, în zona de responsabilitate, ajutând populația civilă la reluarea activităților în fabrici, școli și spitale.

În fiecare zi, militarii români sunt expuși la numeroase riscuri și provocări care le pun în pericol viața și sănătatea. Nu în ultimul rând, viața în teatrul de operații presupune depărtarea de familie.

Cadrul legal care reglementează recunoașterea meritelor personalului armatei participant la astfel de misiuni este *OUG nr. 82/2006*.

Acesta reglementează, printre altele, drepturile urmașilor celor decedați. Astfel, legea prevede că urmașii beneficiază de o indemnizație lunară egală cu solda funcției de bază brută sau cu salariul de bază brut, după caz, pe care cel decedat a avut-o sau l-a avut, potrivit prevederilor legislației în vigoare la data producerii evenimentului care a cauzat decesul, pentru urmașii personalului armatei participant la acțiuni militare care realizează venituri mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut, indiferent de numărul acestora, iar, în situația în care suma este inferioară câștigului salarial mediu brut, indemnizația este egală cu câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Este o reglementare restrictivă prin impunerea „testării veniturilor” urmașilor la stabilirea eligibilității acestora, cu efecte negative majore asupra moralului trupelor, element determinant al capacității de luptă și factor esențial al îndeplinirii cu succes a misiunilor încredințate. Militarii trebuie să aibă asigurarea că, în caz de deces, familiile lor nu vor avea de suferit din punct de vedere financiar, nici copiii până la împlinirea vârstei de 18 ani sau, dacă își continuă studiile într-o formă de învățământ organizată potrivit legii, până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 26 de ani, nici soția/soțul supraviețuitoare/supraviețuitor, dacă aceasta/acesta nu s-a recăsătorit.

În consecință, **propunerea legislativă** elimină condiționarea acordării indemnizației lunare urmașilor eroilor căzuți la datorie de realizarea unor venituri mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut.

Sursa de finanțare pentru acoperirea creșterii cheltuielilor cu recompensele acordate invalizilor de război, veteranilor de război, văduvelor de război și văduvelor de veterani de război, precum și urmașilor personalului armatei decedat în teatre de operații va fi asigurată prin abrogarea pensiilor de serviciu aflate în afara principiului contributivității, jurisprudenței Curții Constituționale și practicii statelor NATO.

Statul trebuie să compenseze, pe de o parte, sacrificiul invalizilor, veteranilor, văduvelor de război și al văduvelor de veterani de război în timpul și ca urmare a războaielor mondiale și, pe de altă parte, sacrificiul personalului armatei participant la acțiuni militare curente în teatrele de operații și al urmașilor acestuia.

Pentru promovarea solidarității și camaraderiei față de eroii care au făcut și fac fapte de vitejie pentru patrie, precum și pentru spiritul de sacrificiu al familiilor acestora, societatea contemporană are datoria de a-i cinsti în timpul vieții și de a dovedi că România are capacitatea de se integra în dimensiunea socială a Alianței Nord-Atlantice cu aceeași loialitate, seriozitate și determinare manifestate în planul participării la activitățile militare comune.

În anul Centenarului este imperios necesar să recunoaștem rolul și locul armatei în istoria și prezentul României, inclusiv prin intrarea în vigoare a acestor recompense la data de 1 ianuarie 2018.

Tabel cu semnatarii propunerii legislative - **LEGE** pentru abrogarea unor prevederi din domeniul pensiilor de serviciu, pentru modificarea art. 1 din Legea nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război, pentru abrogarea alin. (2) și (3) ale art. 11 din Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor, precum și pentru modificarea art. 8⁵ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2006 pentru recunoașterea meritelor personalului armatei participant la acțiuni militare și acordarea unor drepturi acestuia și urmașilor celui decedat.

NR.	NUME ȘI PRENUME PARLAMENTAR	GRUP PARLAMENTAR	DEPUTAT/SENATOR	SEMNĂTURA
1	Băseșan Traian	PMP	Senator	
2	Touac Eugen	PMP	Deputat	
3	Bozianu Cătălina	PMP	Deputat	
4	Crispache Catalin	PMP	DEPUTAT	
5	Simionca Ionut	PMP	DEPT	
6	SĂMĂRȚIȚEAN CORNEL	PMP	DEPT	
7.	Pașcan Emil - Marius	PMP	Deputat	
8.	Biduleț Cornel	PMP	Deputat	
9	TODORAN ADRIAN	PMP	Deputat	
10	IVRICESCU ROBERT	PMP	Deputat	
11	IONASCU GABRIEL	~~PMP~~ Senator	Senator	
12	Lungu V. Gintion	PMP	Senator	
13	Constantin Codreanu	PMP	Deputat	
14.	COLIU NORU PETRIȘOR	PMP	Deputat	
15.	Baciu Gheorghe	PMP	Senator	
16.	Covacu Tevencia Rodica	PMP	Senator	

